

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1143/2014**z dnia 22 października 2014 r.****w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Pojawienie się w nowym miejscu gatunku obcego, bez względu na to, czy jest to zwierzę, roślina, grzyb czy drobnoustrój, nie zawsze musi stanowić powód do obaw. Znaczna podgrupa gatunków obcych może jednak stać się inwazyjna i mieć poważne niepożądane oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz powiązane usługi ekosystemowe, jak również wywoływać inne skutki społeczne i gospodarcze, którym należy zapobiegać. Około 12 000 gatunków występujących w środowisku w Unii i innych krajach europejskich to gatunki obce; szacuje się, że mniej więcej od 10 do 15 % tej liczby to gatunki inwazyjne.
- (2) Inwazyjne gatunki obce stanowią jedno z głównych zagrożeń dla różnorodności biologicznej i powiązanych usług ekosystemowych, zwłaszcza w ekosystemach odizolowanych geograficznie i ewolucyjnie, takich jak małe wyspy. Ryzyko, jakie stwarzają te gatunki, może być większe ze względu na wzrost światowego handlu, transportu, turystyki i zmianę klimatu.
- (3) Zagrożenie dla różnorodności biologicznej i powiązanych usług ekosystemowych, jakie stwarzają inwazyjne gatunki obce, przybiera różne formy, w tym wywieranie poważnego oddziaływania na gatunki rodzime oraz strukturę i funkcję ekosystemów poprzez zmianę siedlisk, żerowania, konkurencję, przenoszenie chorób, zastępowanie gatunków rodzimych w znacznej części ich zasięgu oraz skutki genetyczne poprzez hybrydyzację. Ponadto inwazyjne gatunki obce mogą mieć też znaczne niepożądane oddziaływanie na zdrowie ludzkie i gospodarkę. Zagrożenie dla bioróżnorodności i powiązanych usług ekosystemowych, zdrowia ludzkiego i gospodarki, stanowią jedynie żywe osobniki lub ich części, które mogą się rozmnażać, i w związku z tym tylko one powinny podlegać ograniczeniom wynikającym z niniejszego rozporządzenia.
- (4) Unia, jako strona Konwencji o różnorodności biologicznej, zatwierdzonej decyzją Rady 93/626/EWG ⁽³⁾, jest związana art. 8 lit. h) tej konwencji, zgodnie z którym Strony, w miarę możliwości i potrzeb, „zapobiegają wprowadzaniu, kontrolują lub tępią te obce gatunki, które zagrażają ekosystemom, siedliskom lub gatunkom”.
- (5) Unia, jako strona Konwencji o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, zatwierdzonej decyzją Rady 82/72/EWG ⁽⁴⁾, zobowiązała się do podjęcia wszelkich stosownych środków w celu zapewnienia ochrony siedlisk gatunków dzikiej fauny i flory.

⁽¹⁾ Dz.U. C 177 z 11.6.2014, s. 84.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 kwietnia 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 29 września 2014 r.

⁽³⁾ Decyzja Rady 93/626/EWG z dnia 25 października 1993 r. dotycząca zawarcia Konwencji o różnorodności biologicznej (Dz.U. L 309 z 13.12.1993, s. 1).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 82/72/EWG z dnia 3 grudnia 1981 r. dotycząca zawarcia Konwencji o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Dz.U. L 38 z 10.2.1982, s. 1).

- (6) Aby pomóc w osiągnięciu celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE ⁽¹⁾, 2008/56/WE ⁽²⁾ i 2009/147/WE ⁽³⁾ oraz dyrektywy Rady 92/43/EWG ⁽⁴⁾, niniejsze rozporządzenie powinno określać zasady zapobiegania niepożądanemu oddziaływaniu inwazyjnych gatunków obcych na różnorodność biologiczną i powiązane usługi ekosystemowe oraz na zdrowie ludzkie i bezpieczeństwo, jak również minimalizowanie i łagodzenie tego oddziaływania oraz ograniczanie oddziaływania tych gatunków na sferę społeczną i gospodarczą.
- (7) Niektóre gatunki migrują naturalnie w odpowiedzi na zmiany środowiskowe. Nie należy ich uważać za gatunki obce w ich nowym środowisku, a tym samym należy je wyłączyć z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia. W niniejszym rozporządzeniu należy skupić się wyłącznie na gatunkach wprowadzonych do Unii w wyniku interwencji człowieka.
- (8) Obowiązuje obecnie ponad 40 unijnych aktów ustawodawczych dotyczących zdrowia zwierząt, które zawierają przepisy dotyczące chorób zwierząt. Ponadto dyrektywa Rady 2000/29/WE ⁽⁵⁾ zawiera przepisy dotyczące organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych, natomiast dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE ⁽⁶⁾ ustala system mający zastosowanie do organizmów modyfikowanych genetycznie. Wszelkie nowe przepisy w sprawie inwazyjnych gatunków obcych powinny być zatem dostosowane do wspomnianych unijnych aktów ustawodawczych, nie powielając ich przepisów, oraz nie powinny być stosowane do organizmów objętych tymi aktami ustawodawczymi.
- (9) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 ⁽⁷⁾ i (UE) nr 528/2012 ⁽⁸⁾ oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007 ⁽⁹⁾ zawierają przepisy dotyczące zezwoleń na wykorzystywanie niektórych gatunków obcych do szczególnych celów. W momencie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wykorzystywanie niektórych gatunków będzie już zatwierdzone na podstawie tych systemów. Aby zapewnić spójność ram prawnych, gatunki wykorzystywane do takich celów należy zatem wyłączyć z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (10) Istnieje wiele inwazyjnych gatunków obcych, dlatego ważne jest, aby w pierwszej kolejności zająć się tą ich podgrupą, która jest uznawana za stwarzającą zagrożenie dla Unii. W związku z tym należy sporządzić i systematycznie aktualizować wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii (zwany dalej „wykazem unijnym”). Inwazyjne gatunki obce należy uznać za stwarzające zagrożenie dla Unii, jeśli szkody powodowane przez nie w państwach członkowskich, w których odczuwalne jest ich oddziaływanie, są na tyle istotne, że uzasadniają przyjęcie specjalnych środków o mających zastosowanie w całej Unii, wyłącznie z państwami członkowskimi, w których ich oddziaływanie jeszcze nie jest lub prawdopodobnie nie będzie odczuwalne. Aby zachować proporcjonalność identyfikacji inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, wykaz unijny należy sporządzić i aktualizować stopniowo, a także skoncentrować się na gatunkach, których umieszczenie w wykazie unijnym skutecznie i racjonalnie pod względem kosztów zapobiegałoby niepożądanemu oddziaływaniu tych gatunków, minimalizowało je lub łagodziło. Ze względu na to, że gatunki w tej samej grupie taksonomicznej często mają podobne wymagania ekologiczne i mogą stwarzać podobne zagrożenia, należy w stosownych przypadkach zezwolić na umieszczanie w wykazie unijnym grup taksonomicznych gatunków.
- (11) Kryteria umieszczania w wykazie unijnym są głównym instrumentem stosowania niniejszego rozporządzenia. Aby zapewnić skuteczne wykorzystanie zasobów, kryteria te powinny również gwarantować, że spośród obecnie znanych potencjalnie inwazyjnych gatunków obcych w wykazie unijnym zostaną umieszczone inwazyjne gatunki obce o najistotniejszym niepożądanym oddziaływaniu. W ciągu roku od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja powinna przedłożyć komitetowi powołanemu niniejszym rozporządzeniem wnioski dotyczące

⁽¹⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do państw członkowskich organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie (Dz.U. L 169 z 10.7.2000, s. 1).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylająca dyrektywę Rady 90/220/EWG (Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywę Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007 z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo (Dz.U. L 168 z 28.6.2007, s. 1).

wykazu unijnego sporządzonego w oparciu o te kryteria. Przedkładając wykaz unijny, Komisja powinna informować ten komitet, w jaki sposób uwzględniła te kryteria. Kryteria te powinny obejmować ocenę ryzyka zgodnie z właściwymi postanowieniami odpowiednich umów Światowej Organizacji Handlu (WTO) w sprawie nakładania ograniczeń w handlu określonymi gatunkami.

- (12) Aby uniknąć nieproporcjonalnych lub nadmiernych kosztów dla państw członkowskich i zabezpieczyć wartość dodaną unijnego działania za pomocą niniejszego rozporządzenia, przy proponowaniu wykazu unijnego i wynikających z niego środków Komisja powinna uwzględniać koszty wdrażania ponoszone przez państwa członkowskie, koszty niepodjęcia działań, opłacalność oraz aspekty społeczno-gospodarcze. W tym kontekście, przy wyborze inwazyjnych gatunków obcych, które mają zostać umieszczone w wykazie unijnym, należy – bez narażania na niepowodzenie celów niniejszego rozporządzenia – zwrócić szczególną uwagę na gatunki, które są powszechnie wykorzystywane i przynoszą znaczne korzyści społeczne i gospodarcze w danym państwie członkowskim.
- (13) Należy ustanowić wspólne kryteria przeprowadzania ocen ryzyka, aby zapewnić zgodność niniejszych przepisów z postanowieniami odpowiednich porozumień w ramach WTO i spójne stosowanie niniejszego rozporządzenia. W stosownych przypadkach kryteria te powinny opierać się na obowiązujących normach krajowych i międzynarodowych; ponadto kryteria te powinny uwzględniać różne aspekty charakterystyki gatunków, ryzyko i sposoby wprowadzania ich do Unii, niepożądane oddziaływanie tych gatunków na społeczeństwo, gospodarkę i różnorodność biologiczną, potencjalne korzyści z ich stosowania i koszty łagodzenia w stosunku do ich niepożądanego oddziaływania, jak również ocenę potencjalnych kosztów szkód środowiskowych, społecznych i gospodarczych ze wskazaniem ich znaczenia dla Unii, aby dodatkowo uzasadnić podjęcie działań. Aby rozwijać system stopniowo, z wykorzystaniem zdobytych doświadczeń, całość podejścia należy poddać ocenie do dnia 1 czerwca 2021 r.
- (14) Niektóre inwazyjne gatunki obce zostały ujęte w załączniku B do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97⁽¹⁾, a przywóz tych gatunków do Unii jest zakazany, ponieważ rozpoznano ich inwazyjny charakter, a wprowadzanie ich do Unii ma niepożądane oddziaływanie na gatunki rodzime. Gatunki te to: *Callosciurus erythraeus*, *Sciurus carolinensis*, *Oxyura jamaicensis*, *Lithobates (Rana) catesbeianus*, *Sciurus niger*, *Chrysemys picta* oraz *Trachemys scripta elegans*. Aby zapewnić na szczeblu unijnym spójne ramy prawne i jednolite przepisy dotyczące inwazyjnych gatunków obcych, umieszczenie w wykazie unijnym tych inwazyjnych gatunków obcych należy uznać za priorytet przy jego sporządzaniu.
- (15) Zapobieganie jest ogólnie bardziej pożądane ze względów środowiskowych oraz bardziej opłacalne niż działanie po fakcie i należy mu nadać priorytet. Należy zatem nadać priorytet umieszczeniu w wykazie inwazyjnych gatunków obcych, które jeszcze nie są obecne w Unii lub są na wczesnym etapie inwazji, jak również inwazyjnych gatunków obcych, które mogą mieć największe niepożądane oddziaływanie. W związku z tym, że nowe inwazyjne gatunki obce mogą być w sposób ciągły wprowadzane do Unii, a te, które już się zadomowiły, rozprzestrzeniają się i zwiększają swój zasięg, wykaz unijny wymaga stałego przeglądu i aktualizacji.
- (16) Należy zbadać możliwość współpracy regionalnej między państwami członkowskimi, w których występują te same gatunki niebędące w stanie stworzyć populacji zdolnej do przeżycia na dużym obszarze Unii. W przypadku gdy cele niniejszego rozporządzenia mogą zostać lepiej osiągnięte za pomocą środków na poziomie Unii, gatunki te również mogą zostać włączone do wykazu unijnego.
- (17) Cele niniejszego rozporządzenia należy realizować z uwzględnieniem specyficznej sytuacji regionów najbardziej oddalonych, a w szczególności ich oddalenia, wyspiarskiego charakteru oraz wyjątkowości występującej w nich różnorodności biologicznej. Wymogi niniejszego rozporządzenia dotyczące środków ograniczających i zapobiegawczych odnoszących się do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii powinny być dostosowane do specyfiki regionów najbardziej oddalonych zdefiniowanych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), z uwzględnieniem decyzji Rady Europejskiej 2010/718/UE⁽²⁾ oraz 2012/419/UE⁽³⁾.
- (18) Ryzyko i problemy związane z inwazyjnymi gatunkami obcymi stanowią wyzwanie o charakterze transgranicznym, mające wpływ na całą Unię. W związku z tym należy wprowadzić na szczeblu unijnym zakaz zamierzonego lub wynikającego z zaniedbania wprowadzania do Unii, rozmnażania, hodowania, przemieszczania, nabywania, zbywania, stosowania, wymiany, przetrzymywania i uwalniania inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, aby można było zapewnić podjęcie wczesnych i spójnych działań w całej Unii w celu uniknięcia zakłóceń na rynku wewnętrznym i zapobieżenia sytuacjom, w których działania podjęte w jednym państwie członkowskim nie odniosą pożądanego skutku z powodu braku działań w innym państwie członkowskim.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz.U. L 61 z 3.3.1997, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Rady Europejskiej 2010/718/UE z dnia 29 października 2010 r. w sprawie zmiany wobec Unii Europejskiej statusu wyspy Saint-Barthélemy (Dz.U. L 325 z 9.12.2010, s. 4).

⁽³⁾ Decyzja Rady Europejskiej 2012/419/UE z dnia 11 lipca 2012 r. w sprawie zmiany statusu Majotty względem Unii Europejskiej (Dz.U. L 204 z 31.7.2012, s. 131).

- (19) W celu umożliwienia prowadzenia badań naukowych i działań zapewniających ochronę *ex situ* należy ustanowić szczególnie przepisy dotyczące inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, których dotyczyłyby te działania. Działania te należy prowadzić w ośrodkach zamkniętych, gdzie organizmy pozostają w obiektach zamkniętych, z zastosowaniem wszelkich niezbędnych środków w celu uniknięcia ucieczki lub bezprawnego uwolnienia inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. W dopuszczonych przez Komisję należycie uzasadnionych wyjątkowych przypadkach nadrzędnego interesu publicznego możliwe powinno być stosowanie tych przepisów również w odniesieniu do pewnych innych działań, w tym działań handlowych. Przy wdrażaniu tych przepisów należy zwrócić szczególną uwagę na unikanie wszelkiego niepożądanego oddziaływania na chronione gatunki i siedliska, zgodnie z odpowiednim prawem unijnym.
- (20) Mogą zdarzyć się przypadki pojawienia się na granicach Unii lub wykrycia na jej terytorium gatunków obcych nieuznawanych dotąd za inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie na terytorium Unii. Dlatego należy umożliwić państwom członkowskim podejmowanie pewnych środków nadzwyczajnych na podstawie dostępnych dowodów naukowych. Takie środki nadzwyczajne umożliwiłyby natychmiastowe podjęcie działań skierowanych przeciwko inwazyjnym gatunkom obcym, które mogą stwarzać ryzyko związane z ich wprowadzeniem, zadomowieniem się i rozprzestrzenianiem w tych krajach, w czasie gdy państwa członkowskie będą oceniać faktyczne zagrożenie, jakie stanowią te gatunki, zgodnie z właściwymi postanowieniami odpowiednich umów WTO, w szczególności w celu doprowadzenia do uznania tych gatunków za inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii. Istnieje potrzeba skojarzenia krajowych środków nadzwyczajnych z możliwością podejmowania środków nadzwyczajnych na szczeblu unijnym, aby zachować zgodność z postanowieniami odpowiednich umów WTO. Ponadto dzięki unijnym środkom nadzwyczajnym Unia zostanie wyposażona w mechanizm szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia nowego inwazyjnego gatunku obcego lub bezpośredniego zagrożenia jego wprowadzeniem, zgodnie z zasadą ostrożności.
- (21) Duża część inwazyjnych gatunków obcych jest wprowadzana do Unii w sposób niezamierzony. W związku z tym zasadnicze znaczenie ma skuteczniejsza kontrola dróg ich nieumyślnego wprowadzania. Działania w tej dziedzinie należy podejmować stopniowo, zważywszy na stosunkowo niewielkie doświadczenie w tym zakresie. Powinny one obejmować środki dobrowolne, takie jak działania proponowane w wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli i zarządzania zanieczyszczeniami biologicznymi statków, oraz środki obowiązkowe. W działaniach tych należy wykorzystać nabyte w Unii i państwach członkowskich doświadczenie w kontrolowaniu niektórych dróg przenoszenia, w tym środki ustanowione w drodze Międzynarodowej konwencji o kontroli i zarządzaniu wodami balastowymi oraz osadami ze statków przyjętej w 2004 r. W związku z tym Komisja powinna podjąć wszelkie stosowne kroki, aby zachęcić państwa członkowskie do ratyfikacji tej konwencji.
- (22) Aby stworzyć odpowiednią bazę wiedzy umożliwiającą zajęcie się problemami stwarzanymi przez inwazyjne gatunki obce, ważne jest, by państwa członkowskie rozpoczęły badania i monitoring tych gatunków oraz objęły je nadzorem. Systemy nadzoru zapewniają najważniejsze środki wczesnego wykrywania nowych inwazyjnych gatunków obcych i ustalenia rozmieszczenia gatunków już zadomowionych, dlatego systemy te powinny obejmować zarówno badania celowe, jak i ogólne, i należy w nich wykorzystywać zaangażowanie różnych sektorów i zainteresowanych stron, włącznie ze społecznościami regionalnymi i lokalnymi. Systemy nadzoru powinny oznaczać zwracanie ciągłej uwagi na wszelkie nowe inwazyjne gatunki obce pojawiające się w jakimkolwiek miejscu na terytorium Unii oraz mieć na celu przedstawianie realnego i pełnego obrazu na szczeblu Unii. W celu zapewnienia wydajności i gospodarności należy wykorzystać istniejące systemy kontroli celnej, nadzoru i monitoringu ustanowione już prawem Unii, w szczególności te, które zostały określone w dyrektywach 92/43/EWG, 2000/60/WE, 2008/56/WE i 2009/147/WE.
- (23) Należy prowadzić kontrole urzędowe dotyczące zwierząt i roślin w celu zapobieżenia zamierzonemu wprowadzaniu inwazyjnych gatunków obcych. Żywe zwierzęta i rośliny powinny przedostawać się do Unii jedynie przez jednostki kontroli granicznej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 882/2004⁽¹⁾, dyrektywami Rady 91/496/EWG⁽²⁾ i 97/78/WE⁽³⁾ lub przez miejsca wprowadzenia zgodnie z dyrektywą 2000/29/WE. Aby zapewnić wzrost wydajności i uniknąć tworzenia równoległych systemów kontroli celnej, właściwe organy powinny weryfikować w pierwszej jednostce kontroli granicznej lub miejscu wprowadzenia, czy gatunki te są inwazyjnymi gatunkami obcymi stwarzającymi zagrożenie dla Unii.

(1) Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1).

(2) Dyrektywa Rady 91/496/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. ustanawiająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnych zwierząt wprowadzanych na rynek Wspólnoty z państw trzecich i zmieniająca dyrektywy 89/662/EWG, 90/425/EWG oraz 90/675/EWG (Dz.U. L 268 z 24.9.1991, s. 56).

(3) Dyrektywa Rady 97/78/WE z dnia 18 grudnia 1997 r. ustanawiająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnej produktów wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich (Dz.U. L 24 z 30.1.1998, s. 9).

- (24) Gdy dojdzie do wprowadzenia inwazyjnych gatunków obcych, środki wczesnego wykrywania i szybkiej eliminacji mają kluczowe znaczenie, by zapobiec ich zadomowieniu i rozprzestrzenianiu się. Najskuteczniejszym i najbardziej opłacalnym sposobem reakcji bywa często jak najszybsze wyeliminowanie populacji, gdy liczba osobników jest jeszcze niewielka. W przypadku gdy eliminacja jest niewykonalna lub jej koszty w dłuższej perspektywie czasowej przewyższają korzyści środowiskowe, społeczne i gospodarcze, należy zastosować izolację i środki kontroli. Działania zaradcze powinny być proporcjonalne do powiązanego oddziaływania na środowisko i uwzględniać warunki biogeograficzne oraz klimatyczne danego państwa członkowskiego.
- (25) Podczas prowadzenia działań zaradczych unika się wszelkiego niepożądanego oddziaływania na środowisko oraz na zdrowie ludzkie. Eliminowanie niektórych inwazyjnych obcych gatunków zwierząt i objęcie ich odpowiednim działaniem zaradczym, choć jest konieczne w pewnych przypadkach, może wywoływać u zwierząt ból, dystres, lęk lub inne formy cierpienia, nawet przy zastosowaniu najlepszych dostępnych środków technicznych. Z tego względu państwa członkowskie i podmioty uczestniczące w eliminacji, kontroli lub izolacji inwazyjnych gatunków obcych powinny podejmować niezbędne środki w celu oszczędzenia możliwego do uniknięcia bólu, dystresu i cierpienia zwierząt w trakcie tego procesu, biorąc pod uwagę, w miarę możliwości, najlepsze praktyki w tej dziedzinie, na przykład zasady przewodnie w dziedzinie dobrostanu zwierząt Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt. Należy rozważyć metody nieletalne, a wszelkie podjęte działania powinny minimalizować oddziaływanie na gatunki niedocelowe.
- (26) Inwazyjne gatunki obce zasadniczo powodują szkody w ekosystemach i obniżają ich odporność. W związku z tym należy podjąć proporcjonalne środki renaturyzacyjne w celu wzmocnienia odporności ekosystemów na inwazję, naprawienia wyrządzonych szkód i poprawy stanu ochrony gatunków i ich siedlisk zgodnie z dyrektywami 92/43/EWG i 2009/147/WE, stanu ekologicznego śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, przybrzeżnych oraz podziemnych zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE i stanu ekologicznego wód morskich zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE. Koszty taki środków renaturyzacyjnych należy odzyskać zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”.
- (27) Należy wzmacniać współpracę transgraniczną, w szczególności z państwami sąsiadującymi, oraz koordynację działań między państwami członkowskimi, zwłaszcza w tym samym regionie biogeograficznym Unii, aby przyczynić się do skutecznego stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (28) Podstawą systemu postępowania z inwazyjnymi gatunkami obcymi powinien być scentralizowany system informacyjny porównujący dostępne dane na temat gatunków obcych w Unii i umożliwiający dostęp do informacji dotyczących występowania gatunków, ich rozprzestrzeniania się, ekologii, historii inwazji oraz wszelkich innych informacji niezbędnych do podejmowania decyzji w sprawie polityki i działań zaradczych, jak również umożliwiający wymianę najlepszych praktyk.
- (29) W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE ⁽¹⁾ ustanowiono ramy dla konsultacji społecznych przy podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska. Faktyczny udział w określaniu działań, jakie należy podjąć w zakresie inwazyjnych gatunków obcych, powinien umożliwiać społeczeństwu wyrażanie swoich opinii i obaw, które mogą być istotne dla podejmowanych decyzji, zaś decydentom – uwzględnianie tych opinii i obaw. Powinno to zwiększyć rozliczalność i przejrzystość procesu decyzyjnego, świadomość społeczeństwa w zakresie kwestii środowiskowych i jego poparcie dla podejmowanych decyzji.
- (30) Udział społeczności naukowej jest ważny ze względu na zapewnienie odpowiedniej bazy wiedzy, aby rozwiązywać problemy wywoływane przez inwazyjne gatunki obce. Należy ustanowić specjalne forum naukowe w celu doradzenia w kwestiach naukowych związanych ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do ustanowienia i aktualizacji wykazu unijnego, w odniesieniu do oceny ryzyka, środków nadzwyczajnych i środków szybkiej eliminacji.
- (31) W celu zapewnienia jednolitych warunków wdrażania niniejszego rozporządzenia, Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do przyjmowania i aktualizacji wykazu unijnego, formatu dokumentów służących jako dowód wydania zezwolenia, przyjmowania środków nadzwyczajnych na szczeblu Unii, wymogu dotyczącego stosowania pewnych przepisów w danych państwach członkowskich w przypadku wzmocnionej współpracy regionalnej, decyzji państw członkowskich o niestosowaniu środków eliminacji oraz technicznych formatów sprawozdań przedkładanych Komisji. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz.U. L 156 z 25.6.2003, s. 17).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (32) Aby uwzględnić najnowszą wiedzę naukową w zakresie środowiska, Komisji należy zgodnie z art. 290 TFUE przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów w odniesieniu do określania sposobu, w jaki można stwierdzić, że inwazyjne gatunki obce są w stanie tworzyć populacje zdolne do przeżycia i rozprzestrzeniać się, oraz do ustalania wspólnych elementów przy opracowywaniu ocen ryzyka. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (33) Aby zagwarantować przestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia, ważne jest, by państwa członkowskie nakładały skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające sankcje za naruszenia, biorąc pod uwagę charakter i powagę naruszenia, zasadę odzyskiwania kosztów oraz zasadę „zanieczyszczający płaci”.
- (34) Poprzez środki podejmowane na mocy niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie mogą nakładać obowiązki na posiadaczy lub użytkowników gatunków obcych, jak również na właścicieli i dzierżawców określonych terenów.
- (35) Aby niekomercyjni właściciele zwierząt domowych umieszczonych w wykazie unijnym mogli je zatrzymać do naturalnego końca życia tych zwierząt, konieczne są środki przejściowe, pod warunkiem że zostaną wprowadzone wszystkie środki w celu uniknięcia rozmnażania się lub ucieczki takich zwierząt.
- (36) Aby po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia umożliwić wyczerpanie zapasów inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii podmiotom handlowym, które mogą mieć uzasadnione oczekiwania, na przykład tym, które otrzymały zezwolenie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 708/2007, uzasadnione jest przyznanie im dwóch lat na ubój, humanitarną eliminację, sprzedaż lub – w odpowiednich przypadkach – przekazanie osobników ośrodkom prowadzącym badania naukowe lub zapewniającym ochronę *ex situ*.
- (37) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zapobieganie niekorzystnym skutkom wprowadzania i rozprzestrzenia się inwazyjnych gatunków obcych w Unii dla różnorodności biologicznej oraz minimalizacja i łagodzenie tych skutków, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (38) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość utrzymania lub przyjęcia przepisów dotyczących inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, które będą bardziej rygorystyczne niż przepisy określone w niniejszym rozporządzeniu oraz stosowania takich przepisów jak określone w niniejszym rozporządzeniu przepisy dotyczące inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla państwa członkowskiego. Środki te powinny być zgodne z TFUE i należy powiadomić o nich Komisję zgodnie z prawem unijnym,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy mające na celu zapobieganie niepożądanemu oddziaływaniu na różnorodność biologiczną zamierzonego i niezamierzonego wprowadzania i rozprzestrzenia się inwazyjnych gatunków obcych w Unii oraz minimalizowanie i łagodzenie tego oddziaływania.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wszystkich inwazyjnych gatunków obcych.
2. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:
  - a) gatunków zmieniających swój naturalny zasięg bez interwencji człowieka w odpowiedzi na zmiany warunków ekologicznych i zmiany klimatu;
  - b) organizmów zmodyfikowanych genetycznie określonych w art. 2 pkt 2 dyrektywy 2001/18/WE;

- c) patogenów wywołujących choroby zwierząt; na użytek niniejszego rozporządzenia choroba zwierząt oznacza występowanie u zwierząt zakażeń i zarażeń pasożytami spowodowanych przez patogen lub patogeny, które mogą zostać przekazane innym zwierzętom lub ludziom;
- d) organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku I lub II do dyrektywy 2000/29/WE oraz organizmów szkodliwych, w odniesieniu do których zostały przyjęte środki zgodnie z art. 16 ust. 3 tej dyrektywy;
- e) gatunków wymienionych w załączniku IV do rozporządzenia (WE) nr 708/2007, jeśli są stosowane w akwakulturze;
- f) drobnoustrojów wytwarzanych lub przywożonych w celu wykorzystania w środkach ochrony roślin, które już uzyskały zezwolenie lub są obecnie oceniane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1107/2009; lub
- g) drobnoustrojów wytwarzanych lub przywożonych w celu wykorzystania w produktach biobójczych, które już uzyskały pozwolenie lub są obecnie oceniane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 528/2012.

Artykuł 3

Definicje

Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „gatunek obcy” oznacza każdego żywego osobnika gatunku, podgatunku lub niższego taksonu zwierząt, roślin, grzybów lub drobnoustrojów wprowadzonego poza jego naturalny zasięg; pojęcie to obejmuje wszelkie części, gamety, nasiona, jaja lub diaspory tych gatunków, jak również hybrydy, odmiany lub rasy zdolne do przeżycia i rozmnażania;
- 2) „inwazyjny gatunek obcy” oznacza gatunek obcy, którego wprowadzenie lub rozprzestrzenianie się zagraża – jak stwierdzono – bioróżnorodności i powiązanym usługom ekosystemowym lub oddziałuje na nie w niepożądany sposób;
- 3) „inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii” oznacza inwazyjny gatunek obcy, którego niepożądane oddziaływanie uznano za wymagające skoordynowanych działań na szczeblu unijnym zgodnie z art. 4 ust. 3;
- 4) „inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla państwa członkowskiego” oznacza inwazyjne gatunki obce inne niż inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii, których niepożądane oddziaływanie w wyniku ich uwolnienia i rozprzestrzeniania się, nawet jeśli nie jest w pełni ocenione, zostaje przez dane państwo członkowskie uznane – na podstawie dowodów naukowych – za istotne dla całości lub części jego terytorium oraz za wymagające podjęcia działań na szczeblu tego państwa członkowskiego;
- 5) „różnorodność biologiczna” oznacza zróżnicowanie organizmów żywych dowolnego pochodzenia, w tym z ekosystemów lądowych, morskich i innych ekosystemów wodnych oraz zespołów ekologicznych, do których należą; to zróżnicowanie obejmuje różnorodność w obrębie gatunku, między gatunkami i między ekosystemami;
- 6) „usługi ekosystemowe” oznaczają bezpośredni lub pośredni wkład ekosystemów w dobrostan człowieka;
- 7) „wprowadzenie” oznacza przemieszczenie gatunku poza jego naturalny zasięg na skutek interwencji człowieka;
- 8) „badania naukowe” oznaczają prace opisowe lub eksperymentalne podejmowane w uregulowanych warunkach w celu uzyskania nowych danych naukowych lub stworzenia nowych wyrobów, w tym wstępne etapy identyfikacji, charakteryzacji i izolacji cech genetycznych inwazyjnych gatunków obcych, poza tymi cechami, które decydują o inwazyjności gatunku, wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla umożliwienia introgresji tych cech do gatunków nieinwazyjnych;
- 9) „obiekt izolowany” oznacza przetrzymywanie organizmów w obiektach zamkniętych uniemożliwiających ucieczkę lub rozprzestrzenienie się;
- 10) „ochrona *ex situ*” oznacza ochronę składników różnorodności biologicznej poza ich naturalnymi siedliskami;
- 11) „drogi przenoszenia” oznaczają szlaki i mechanizmy wprowadzania i rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych;
- 12) „wczesne wykrywanie” oznacza potwierdzenie obecności osobnika lub osobników inwazyjnych gatunków obcych w środowisku zanim staną się rozprzestrzenione na szeroką skalę;
- 13) „eliminacja” oznacza pełne i trwałe usunięcie populacji inwazyjnego gatunku obcego środkami letalnymi lub nieletalnymi;

- 14) „kontrola populacji” oznacza działanie środkami letalnymi lub nieletalnymi na populację inwazyjnych gatunków obcych – przy jednoczesnym zminimalizowaniu oddziaływania na gatunki niedocelowe i ich siedliska – w celu utrzymania liczby osobników na jak najniższym poziomie, aby w przypadku niemożliwości całkowitego usunięcia danego gatunku zminimalizować jego inwazyjność i niepożądane oddziaływanie na różnorodność biologiczną, powiązane usługi ekosystemowe, na zdrowie człowieka lub na gospodarkę;
- 15) „izolacja” oznacza działanie, którego celem jest stwarzanie barier minimalizujących ryzyko rozprzestrzenienia się i rozprzestrzenienia populacji inwazyjnych gatunków obcych poza opanowany zasięg;
- 16) „rozprzestrzeniony na szeroką skalę” oznacza inwazyjny gatunek obcy, którego populacja wykroczyła poza etap naturalizacji, w którym populacja samopodtrzymuje się, i rozprzestrzeniła się, by skolonizować dużą część potencjalnego zasięgu, w którym może przeżyć i rozmnażać się;
- 17) „działanie zaradcze” oznacza każde działanie środkami letalnymi lub nieletalnymi, których celem jest eliminacja, kontrola lub izolacja populacji inwazyjnych gatunków obcych, przy jednoczesnym zminimalizowaniu oddziaływania na gatunki niedocelowe i ich siedliska.

Artykuł 4

Wykaz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii

1. Komisja w drodze aktów wykonawczych i w oparciu o kryteria określone w ust. 3 niniejszego artykułu przyjmuje wykaz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii (zwany dalej „wykazem unijnym”). Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 2. Projekty aktów wykonawczych zostaną przekazane komitetowi, o którym mowa w art. 27 ust. 1 do dnia 2 stycznia 2016 r.
2. Komisja dokonuje kompleksowego przeglądu wykazu unijnego nie rzadziej niż co sześć lat, a w międzyczasie aktualizuje go zgodnie z procedurą, o której mowa w ust. 1, odpowiednio:
  - a) dodając nowe inwazyjne gatunki obce;
  - b) usuwając te gatunki, które nie spełniają już jednego lub kilku z kryteriów określonych w ust. 3.
3. Inwazyjne gatunki obce są dodawane do wykazu unijnego tylko wówczas, gdy spełniają wszystkie poniższe kryteria:
  - a) w oparciu o dostępne dowody naukowe je za obce na terytorium Unii, z wyjątkiem regionów najbardziej oddalonych;
  - b) w oparciu o dostępne dowody naukowe uznano, że mogą stworzyć zdolną do przetrwania populację i rozprzestrzenić się w środowisku w obecnych oraz przewidywalnych warunkach zmiany klimatu w jednym regionie biogeograficznym wspólnym dla przynajmniej dwóch państw członkowskich lub w jednym podregionie morskim, z wyłączeniem ich regionów najbardziej oddalonych;
  - c) dostępne dowody naukowe wskazują na prawdopodobieństwo, że mogą mieć znaczne niepożądane oddziaływanie na różnorodność biologiczną lub powiązane usługi ekosystemowe, a także mogą mieć niepożądane oddziaływanie na zdrowie ludzkie lub na gospodarkę;
  - d) ocena ryzyka przeprowadzona zgodnie z art. 5 ust. 1 wykazała, że aby zapobiec ich wprowadzeniu, zdomowieniu się lub rozprzestrzenianiu, wymagane są skoordynowane działania na szczeblu unijnym;
  - e) jest prawdopodobne, że włączenie do wykazu unijnego skutecznie zapobiegnie ich niepożądanemu oddziaływaniu, zminimalizuje je lub je złagodzi.
4. Państwa członkowskie mogą składać do Komisji wnioski o dodanie inwazyjnych gatunków obcych do wykazu unijnego. Wnioski te zawierają wszystkie poniższe elementy:
  - a) nazwę gatunku;
  - b) ocenę ryzyka przeprowadzoną zgodnie z art. 5 ust. 1;
  - c) dowody na to, że zostały spełnione kryteria określone w ust. 3 niniejszego artykułu.

5. Wykaz unijny zawiera w stosownych przypadkach odniesienie do towarów, z którymi dany inwazyjny gatunek obcy jest zazwyczaj powiązany, i ich kody w Nomenklaturze scalonej określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87⁽¹⁾, z podaniem kategorii towarów, które podlegają kontrolom urzędowym zgodnie z art. 15 niniejszego rozporządzenia.

6. Przyjmując lub aktualizując wykaz unijny, Komisja stosuje kryteria określone w ust. 3, z należyтым uwzględnieniem kosztów wdrażania dla państw członkowskich, kosztów niepodejmowania działań, opłacalności oraz aspektów społeczno-gospodarczych. W wykazie unijnym należy w pierwszej kolejności umieścić inwazyjne gatunki obce, które:

- a) nie są jeszcze obecne w Unii lub są na wczesnym etapie inwazji i istnieje największe prawdopodobieństwo, że będą miały znaczne niepożądane oddziaływanie;
- b) są już zdomowione w Unii, a ich niepożądane oddziaływanie jest najznaczniejsze.

7. Proponując wykaz unijny, Komisja uzasadnia również, że cele niniejszego rozporządzenia są lepiej osiągalne poprzez środki na poziomie Unii.

Artykuł 5

Ocena ryzyka

1. Na użytek art. 4 ocenę ryzyka przeprowadza się w odniesieniu do obecnego i potencjalnego zasięgu inwazyjnego gatunku obcego, z uwzględnieniem następujących elementów:

- a) opisu gatunku zawierającego jego tożsamość taksonomiczną oraz jego historię, naturalny i potencjalny zasięg;
- b) opisu wzorców i dynamiki jego rozmnażania i rozprzestrzeniania się, włącznie z oceną, czy istnieją ku temu odpowiednie warunki środowiskowe;
- c) opisu potencjalnych dróg wprowadzania i rozprzestrzeniania, zamierzonego i niezamierzonego, obejmujących – w stosownych przypadkach – towary, z którymi dany gatunek jest zazwyczaj powiązany;
- d) szczegółowej oceny ryzyka wprowadzenia, zdomowienia się i rozprzestrzenienia w odpowiednich regionach biogeograficznych w obecnych warunkach i w przewidywalnych warunkach zmiany klimatu;
- e) opisu obecnego rozmieszczenia gatunku, zawierającego informacje, czy gatunek ten występuje już w Unii lub w krajach sąsiadujących, oraz prognozy jego prawdopodobnego rozmieszczenia w przyszłości;
- f) opisu niepożądanego oddziaływania na różnorodność biologiczną i powiązane usługi ekosystemowe, włącznie z oddziaływaniem na gatunki rodzime, tereny chronione, siedliska zagrożone, jak również na zdrowie ludzkie, bezpieczeństwo i na gospodarkę; częścią opisu jest ocena potencjalnego przyszłego oddziaływania z uwzględnieniem dostępnej wiedzy naukowej;
- g) oceny potencjalnych kosztów szkód;
- h) opisu znanych sposobów wykorzystywania danego gatunku i płynących z nich korzyści społecznych i gospodarczych.

2. Proponując gatunki do umieszczenia w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, Komisja przeprowadza ocenę ryzyka, o której mowa w ust. 1.

W przypadku gdy państwo członkowskie przedkłada wniosek o umieszczenie gatunku w wykazie unijnym, jest ono odpowiedzialne za przeprowadzenie oceny ryzyka, o której mowa w ust. 1. W razie konieczności Komisja może wspomagać państwa członkowskie w opracowywaniu takich ocen ryzyka, w zakresie, w jakim ma to związek z ich wymiarem europejskim.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 29 aktów delegowanych, aby dodatkowo określić rodzaj dowodów dopuszczalnych na użytek art. 4 ust. 3 lit. b), i przedstawia szczegółowy opis stosowania ust. 1 lit. a)–h) niniejszego artykułu. Szczegółowy opis zawiera metody, które mają być stosowane przy ocenie ryzyka, z uwzględnieniem odnośnych norm krajowych i międzynarodowych oraz potrzeby nadania priorytetu działaniom skierowanym przeciwko inwazyjnym gatunkom obcym mającym lub mogącym mieć znaczne niepożądane oddziaływanie na różnorodność biologiczną lub powiązane usługi ekosystemowe, jak również na zdrowie ludzkie lub na gospodarkę, gdy takie niepożądane oddziaływanie uznaje się za czynnik obciążający. Szczególnie istotne jest, by Komisja kierowała się swoją zwykłą praktyką i przed przyjęciem tych aktów delegowanych przeprowadzała konsultacje z ekspertami, w tym z ekspertami z państw członkowskich.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1).

Artykuł 6

Przepisy dotyczące regionów najbardziej oddalonych

1. Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii nie podlegają postanowieniom art. 7 ani art. 13–20 w regionach najbardziej oddalonych.
2. Do dnia 2 stycznia 2017 r. każde państwo członkowskie posiadające regiony najbardziej oddalone w porozumieniu z tymi regionami przyjmuje wykaz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla każdego z tych regionów.
3. W odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych umieszczonych w wykazach, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, państwa członkowskie mogą w granicach odpowiednich regionów najbardziej oddalonych stosować w odpowiednich przypadkach środki określone w art. 7–9, 13–17, 19 i 20. Środki te są zgodne z TFUE i powiadamia się o nich Komisję zgodnie z prawem unijnym.
4. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wykazach, o których mowa w ust. 2, i ich aktualizacjach.

ROZDZIAŁ II

ZAPOBIEGANIE

Artykuł 7

Ograniczenia

1. Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii podlegają zakazowi następujących zamierzonych działań:
  - a) wprowadzania na terytorium Unii, w tym przemieszczania tranzytem pod nadzorem celnym;
  - b) przetrzymywania, w tym w obiekcie izolowanym;
  - c) hodowania, w tym w obiekcie izolowanym;
  - d) przywożenia do Unii, wywożenia z Unii lub przemieszczania w granicach Unii z wyjątkiem transportu gatunków do obiektów w związku z ich eliminacją;
  - e) wprowadzania do obrotu;
  - f) wykorzystywania lub wymieniania;
  - g) zezwalania na ich rozmnażanie, hodowlę lub uprawę, w tym w obiekcie izolowanym; lub
  - h) uwalniania do środowiska.
2. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu zapobieżenia niezamierzonemu wprowadzaniu lub rozprzestrzenianiu, w tym, w odpowiednich przypadkach, w wyniku poważnego zaniedbania, inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii.

Artykuł 8

Zezwolenia

1. W drodze odstępstwa od ograniczeń określonych w art. 7 ust. 1 lit. a), b), c), d), f) i g) i z zastrzeżeniem ust. 2 niniejszego artykułu państwa członkowskie ustanawiają system zezwoleń umożliwiający ośrodkom prowadzenie badań naukowych lub ochrony *ex situ* w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. W przypadku gdy stosowanie produktów pochodzących od inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii jest nieuniknione ze względu na postępy w dziedzinie zdrowia ludzkiego, państwa członkowskie mogą również włączyć do swoich systemów zezwoleń produkcję do celów naukowych oraz późniejsze zastosowanie do celów medycznych.
2. Państwa członkowskie upoważniają właściwe organy do wydawania zezwoleń, o których mowa w ust. 1, na działania prowadzone w obiekcie izolowanym, które spełniają wszystkie poniższe warunki:
  - a) inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii są przetrzymywane i badane w obiektach izolowanych zgodnie z ust. 3;
  - b) działalność ta jest prowadzona przez odpowiednio wykwalifikowany personel zgodnie z wytycznymi właściwych organów;
  - c) przemieszczanie do i z obiektu izolowanego jest dozwolone zgodnie z zezwoleniem i przeprowadzane w warunkach wykluczających ucieczkę inwazyjnych gatunków obcych, jak określono w zezwoleniu;

- d) w przypadku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, które są zwierzętami, oznacza się je lub w stosownych przypadkach w inny skuteczny sposób identyfikuje, wykorzystując metody niepowodujące możliwości do uniknięcia bólu, dys stresu lub cierpienia;
- e) ryzyko ucieczki, rozprzestrzenienia się lub usunięcia jest skutecznie kontrolowane, z uwzględnieniem tożsamości, biologii i sposobów rozpraszania się danego gatunku, przewidzianego działania i obiektu izolowanego, interakcji ze środowiskiem oraz innych odpowiednich czynników;
- f) wnioskodawca przewidział system ciągłego nadzoru i sporządził plan awaryjny na wypadek ewentualnej ucieczki lub rozprzestrzenienia się osobników, włącznie z planem ich eliminacji. Plan awaryjny jest zatwierdzany przez odpowiedni właściwy organ. W przypadku ucieczki lub rozprzestrzenienia się niezwłocznie zostaje wdrożony plan awaryjny, a zezwolenie może zostać cofnięte, tymczasowo lub na stałe.

Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest ograniczone do liczby inwazyjnych gatunków obcych i osobników, która nie przekracza możliwości danego obiektu izolowanego. Zezwolenie zawiera ograniczenia niezbędne do zmniejszenia ryzyka ucieczki lub rozprzestrzenienia się danego gatunku. Zezwolenie stale towarzyszy inwazyjnemu gatunkowi obcemu, którego dotyczy, podczas przetrzymywania, wwożenia na teren Unii i przemieszczania tego gatunku na jej terytorium.

3. Osobniki uznaje się za przetrzymywane w obiekcie izolowanym, jeśli spełniono następujące warunki:

- a) znajdują się one w fizycznym odosobnieniu i nie mogą uciec ani rozprzestrzenić się, ani zostać usunięte przez osoby nieupoważnione z obiektów, w których są przetrzymywane;
- b) aby zagwarantować, że żadne osobniki ani części mogące się rozmnażać nie będą mogły uciec, rozprzestrzenić się ani zostać usunięte przez osoby nieupoważnione, sporządza się protokoły dotyczące sprzątnięcia, postępowania z odpadami oraz prac konserwacyjnych;
- c) usunięcie osobników z obiektów, unieszkodliwianie, niszczenie lub humanitarną eliminację prowadzi się w taki sposób, by wykluczyć ich rozprzestrzenienie się lub rozmnażanie poza tymi obiektami.

4. Składając wniosek o zezwolenie, wnioskodawca dostarcza wszystkie niezbędne dowody, aby umożliwić właściwemu organowi ocenę, czy zostały spełnione warunki określone w ust. 2 i 3.

5. Państwa członkowskie upoważniają właściwe organy do cofnięcia zezwolenia w dowolnym momencie, tymczasowo lub na stałe, jeśli wystąpią nieprzewidziane zdarzenia o niepożądanym oddziaływaniu na różnorodność biologiczną lub na powiązane usługi ekosystemowe. Każde cofnięcie zezwolenia musi być uzasadnione naukowo, a w przypadkach gdy dotychczasowe informacje naukowe są niewystarczające – opierać się na zasadzie ostrożności i należyście uwzględnić krajowe przepisy administracyjne.

6. Komisja w drodze aktów wykonawczych określa format dokumentu służącego za dowód udzielenia zezwolenia przez właściwe organy państwa członkowskiego. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 2. Państwa członkowskie wykorzystują ten format do celów dokumentu towarzyszącego zezwoleniu.

7. Dla wszystkich zezwoleń wydanych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu państwa członkowskie bezzwłocznie udostępniają publicznie w internecie co najmniej następujące informacje:

- a) nazwy naukowe i zwyczajowe inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, dla których zostało udzielone zezwolenie;
- b) liczbę lub ilość osobników objętych zezwoleniem;
- c) cel, w jakim udzielono zezwolenie; oraz
- d) kody Nomenklatury scalonej określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87.

8. Państwa członkowskie zapewniają, by ich właściwe organy przeprowadzały inspekcje w celu zapewnienia przestrzegania przez ośrodki warunków określonych w udzielonych im zezwoleniach.

Artykuł 9

Upoważnienia

1. W wyjątkowych przypadkach, z uwagi na nadrzędny interes publiczny, w tym względy społeczne lub gospodarcze, państwa członkowskie, pod warunkiem uzyskania upoważnienia Komisji zgodnie z procedurą określoną w niniejszym artykule i na warunkach określonych w art. 8 ust. 2 i 3, mogą wydawać ośrodkom zezwolenia na prowadzenie działań innych niż określone w art. 8 ust. 1.

2. Komisja ustanawia i prowadzi elektroniczny system udzielania upoważnień i w terminie 60 dni od otrzymania wniosków o upoważnienia podejmuje decyzje w ich sprawie.

3. Wnioski o upoważnienia są przedkładane przez państwa członkowskie przy wykorzystaniu systemu, o którym mowa w ust. 2.

4. Wniosek o upoważnienie zawiera następujące elementy:
  - a) dane ośrodka lub grupy ośrodków, w tym ich nazwę i adres;
  - b) nazwy naukowe i zwyczajowe inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, których dotyczy wniosek o upoważnienie;
  - c) kody Nomenklatury scalonej określone w rozporządzeniu (EWG) nr 2658/87;
  - d) liczbę lub ilość osobników objętych zezwoleniem;
  - e) powody uzasadniające potrzebę udzielenia przedmiotowego upoważnienia;
  - f) szczegółowy opis środków przewidywanych w celu zapewnienia, by nie były możliwe ucieczka ani rozprzestrzenienie się z pomieszczeń obiektu izolacji, w którym dany inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii ma być przetrzymywany i poddawany działaniom, jak również środki mające zapewnić, że jakiegokolwiek przemieszczanie tego gatunku, które może być konieczne, będzie przeprowadzane w warunkach wykluczających ucieczkę;
  - g) ocenę ryzyka ucieczki inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii, którego dotyczy wniosek o upoważnienie, uzupełnioną opisem środków ograniczania ryzyka, które mają zostać wprowadzone;
  - h) opis planowanego systemu nadzoru i planu awaryjnego sporządzonego na wypadek ewentualnej ucieczki lub rozprzestrzenienia się, w tym w razie konieczności plan eliminacji;
  - i) opis odpowiednich przepisów krajowych mających zastosowanie do tych ośrodków.
5. O upoważnieniach wydanych przez Komisję powiadamia się właściwy organ zainteresowanego państwa członkowskiego. Upoważnienie dotyczy określonego ośrodka niezależnie od procedury występowania o upoważnienie zastosowanej zgodnie z ust. 4 lit. a) oraz zawiera informacje, o których mowa w ust. 4, i informację o czasie jego obowiązywania. Upoważnienie zawiera również postanowienia dotyczące dostarczania do ośrodka dodatkowych lub zastępczych osobników gatunku na potrzeby działań, w odniesieniu do których wnioskuje się o upoważnienie.
6. W następstwie udzielenia upoważnienia przez Komisję właściwe organy mogą wydać zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 8 ust. 4–8. W zezwoleniu zawierane są wszelkie postanowienia określone w wydanym przez Komisję upoważnieniu.
7. Komisja odrzuca wniosek o udzielenie upoważnienia, jeśli nie są spełnione odpowiednie obowiązki określone w niniejszym rozporządzeniu.
8. Komisja jak najszybciej informuje zainteresowane państwo członkowskie o wszelkich wnioskach o upoważnienie odrzuconych na podstawie ust. 7, podając przyczyny odrzucenia.

Artykuł 10

Środki nadzwyczajne

1. W przypadku gdy państwo członkowskie posiada dowód obecności lub bezpośredniego zagrożenia wprowadzeniem na jego terytorium inwazyjnego gatunku obcego, który nie znajduje się w wykazie unijnym, lecz – jak stwierdziły właściwe organy na podstawie wstępnych dowodów naukowych – prawdopodobnie spełnia kryteria ustanowione w art. 4 ust. 3, państwo to może niezwłocznie podjąć środki nadzwyczajne polegające na wprowadzeniu któregośkolwiek z ograniczeń określonych w art. 7 ust. 1.
2. Państwo członkowskie wprowadzające na swoim terytorium środki nadzwyczajne obejmujące zastosowanie art. 7 ust. 1 lit. a), d) lub e) niezwłocznie powiadamia Komisję i wszystkie pozostałe państwa członkowskie o podjętych środkach i uzasadniających je dowodach.
3. Dane państwo członkowskie przeprowadza niezwłocznie, a w każdym razie w ciągu 24 miesięcy od przyjęcia decyzji o wprowadzeniu środków nadzwyczajnych, ocenę ryzyka zgodnie z art. 5 dla inwazyjnych gatunków obcych objętych środkami nadzwyczajnymi, uwzględniając dostępne informacje techniczne i naukowe, w celu umieszczenia tych gatunków w wykazie unijnym.
4. W przypadku gdy Komisja otrzyma powiadomienie, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, lub posiada inny dowód obecności lub bezpośredniego zagrożenia wprowadzeniem na terytorium Unii inwazyjnego gatunku obcego, który nie znajduje się w wykazie unijnym, lecz prawdopodobnie spełnia kryteria określone w art. 4 ust. 3, w drodze aktów wykonawczych stwierdza ona na podstawie wstępnych dowodów naukowych, czy istnieje prawdopodobieństwo, iż taki gatunek spełni te kryteria, oraz przyjmuje środki nadzwyczajne dla Unii polegające na wprowadzeniu na czas określony któregośkolwiek z ograniczeń określonych w art. 7 ust. 1 w odniesieniu do zagrożeń stwarzanych przez ten gatunek, jeżeli stwierdzi, iż istnieje prawdopodobieństwo spełnienia kryteriów określonych w art. 4 ust. 3. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 2.

5. W przypadku przyjęcia przez Komisję aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 4, państwa członkowskie odpowiednio uchylają lub zmieniają wprowadzone przez siebie środki nadzwyczajne.
6. Państwa członkowskie zmieniają lub uchylają swoje środki nadzwyczajne również w przypadku, gdy Komisja umieści dany inwazyjny gatunek obcy w wykazie unijnym.
7. Jeżeli na podstawie oceny ryzyka przeprowadzonej zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu Komisja nie umieści inwazyjnego gatunku obcego w wykazie unijnym, państwa członkowskie uchylają swoje środki nadzwyczajne podjęte zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu i mogą zgodnie z art. 12 ust. 1 umieścić te gatunki w krajowym wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla państwa członkowskiego, a także rozważyć wzmocnienie współpracy regionalnej zgodnie z art. 11.

Artykuł 11

Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla regionu oraz gatunki rodzime w Unii

1. Państwa członkowskie mogą zidentyfikować na podstawie swoich krajowych wykazów inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla państwa członkowskiego utworzonych zgodnie z art. 12 gatunki rodzime lub nierodzone w Unii, które wymagają wzmocnionej współpracy regionalnej.
2. Na wniosek zainteresowanych państw członkowskich Komisja działa na rzecz ułatwienia współpracy i koordynacji między tymi państwami członkowskimi zgodnie z art. 22 ust. 1. W razie konieczności – w oparciu o oddziaływanie pewnych inwazyjnych gatunków obcych na różnorodność biologiczną oraz powiązane usługi ekosystemowe, jak również na zdrowie ludzkie i gospodarkę oraz z zastrzeżeniem pełnego uzasadnienia na podstawie przeprowadzonej przez wnioskujące państwa członkowskie wszechstronnej analizy motywów wzmocnionej współpracy regionalnej – Komisja może w drodze aktów wykonawczych wprowadzić wymóg, by zainteresowane państwa członkowskie stosowały na swoim terytorium lub jego części odpowiednio art. 13, 14 i 16, art. 17 niezależnie od art. 18 oraz aby stosowały art. 19 i 20. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 2.
3. Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla regionu, które są gatunkami rodzimymi w danym państwie członkowskim, nie podlegają przepisom art. 13, 14, 16, 17, 19, 20 i 24 na terytorium tego państwa członkowskiego. Państwa członkowskie, w których gatunki te są rodzime, współpracują z zainteresowanymi państwami członkowskimi w zakresie oceny dróg przenoszenia zgodnie z art. 13 oraz – w porozumieniu z tymi innymi państwami członkowskimi – mogą, stosując procedurę określoną w art. 22 ust. 1, przyjmować odpowiednie środki w celu uniknięcia dalszego rozprzestrzeniania się tych gatunków.

Artykuł 12

Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla państwa członkowskiego

1. Państwa członkowskie mogą ustanowić krajowe wykazy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla państwa członkowskiego. W odniesieniu do tych inwazyjnych gatunków obcych państwa członkowskie mogą w odpowiednich przypadkach stosować na swoim terytorium środki takie jak przewidziano w art. 7, 8, 13–17, 19 i 20. Środki te są zgodne z TFUE i powiadamia się o nich Komisję zgodnie z prawem unijnym.
2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o gatunkach, które uważają za inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla państwa członkowskiego, oraz o środkach zastosowanych zgodnie z ust. 1.

Artykuł 13

Plany działania dotyczące dróg przenoszenia inwazyjnych gatunków obcych

1. Państwa członkowskie w terminie 18 miesięcy od przyjęcia wykazu unijnego przeprowadzają wszechstronną analizę dróg niezamierzonego wprowadzania lub rozprzestrzeniania się tych inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, przynajmniej na swoim terytorium, jak również w swoich wodach morskich określonych w art. 3 pkt 1 dyrektywy 2008/56/WE, oraz identyfikują te drogi przenoszenia, które wymagają działań priorytetowych („priorytetowe drogi przenoszenia”) ze względu na liczebność gatunków lub szkody, które mogłyby wyrządzić te gatunki w wypadku przedostania się nimi do Unii.
2. W terminie trzech lat od przyjęcia wykazu unijnego każde państwo członkowskie ustanawia i wdraża jeden plan działania lub zestaw planów działania w celu rozwiązania kwestii priorytetowych dróg przenoszenia, które zidentyfikowało zgodnie z ust. 1. Plany działania obejmują harmonogramy działań i opis środków, które należy przyjąć, oraz – w stosownych przypadkach – dobrowolne działania i kodeksy dobrych praktyk, mające na celu rozwiązanie kwestii priorytetowych dróg przenoszenia oraz zapobieganie niezamierzonemu wprowadzaniu inwazyjnych gatunków obcych na terytorium Unii i rozprzestrzenianiu się tych gatunków w jej granicach.
3. Państwa członkowskie zapewniają koordynację działań, mając na celu ustanowienie jednego planu działania lub zestawu planów działania skoordynowanych na odpowiednim szczeblu regionalnym zgodnie z przepisami art. 22 ust. 1. W przypadku gdy takie regionalne plany działania nie zostały ustanowione, państwa członkowskie ustanawiają i wdrażają plany działania obejmujące ich terytorium, w największym możliwym stopniu skoordynowane na odpowiednim szczeblu regionalnym.

4. Plany działania, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, obejmują w szczególności środki oparte na analizie kosztów i korzyści, w celu:

- a) podnoszenia świadomości;
- b) zminimalizowania zanieczyszczenia towarów, dóbr, pojazdów i sprzętu przez osobniki inwazyjnych gatunków obcych, w tym środki dotyczące rozwiązania kwestii zawlekania inwazyjnych gatunków obcych z państw trzecich;
- c) zapewnienia odpowiednich kontroli na granicach Unii, poza kontrolami urzędowymi prowadzonymi zgodnie z art. 15.

5. Plany działania ustanowione zgodnie z ust. 2 zostają niezwłocznie przekazane Komisji. Państwa członkowskie przeprowadzają przegląd planów działania i ponownie przekazują je Komisji przynajmniej co sześć lat.

ROZDZIAŁ III

WCZESNE WYKRYWANIE I SZYBKA ELIMINACJA

Artykuł 14

System nadzoru

1. W terminie 18 miesięcy od przyjęcia wykazu unijnego państwa członkowskie ustanawiają system nadzoru obejmujący inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii lub włączają go do swojego istniejącego systemu, w którym gromadzą i rejestrują dane dotyczące występowania w środowisku inwazyjnych gatunków obcych za pomocą prowadzenia badań, monitorowania lub innych procedur w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych do lub w obrębie Unii.

2. System nadzoru, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu:

- a) obejmuje swoim zasięgiem terytorium, w tym morskie wody terytorialne, państw członkowskich w celu stwierdzenia obecności i ustalenia rozmieszczenia nowych oraz już zadomowionych inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii;
- b) jest wystarczająco dynamiczny, aby szybko wykryć pojawienie się w środowisku danego terytorium państwa członkowskiego lub jego części inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii, o którego obecności wcześniej nie wiadano;
- c) opiera się na stosownych przepisach dotyczących oceny i monitorowania ustanowionych na mocy prawa unijnego lub postanowieniach umów międzynarodowych w tym zakresie, jest z nimi zgodny i unika ich powielania, a także wykorzystuje informacje dostarczane przez istniejące systemy nadzoru i monitorowania określone w art. 11 dyrektywy 92/43/EWG, w art. 8 dyrektywy 2000/60/WE i w art. 11 dyrektywy 2008/56/WE;
- d) na ile to możliwe, uwzględnia odpowiednie oddziaływanie i cechy transgraniczne.

Artykuł 15

Kontrole urzędowe

1. Do dnia 2 stycznia 2016 r. państwa członkowskie utworzą w pełni funkcjonujące struktury prowadzenia kontroli urzędowych niezbędnych do zapobiegania zamierzonemu wprowadzaniu do Unii inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. Te kontrole urzędowe dotyczą kategorii towarów objętych kodami Nomenklatury scalonej, do których odniesienie znajduje się w wykazie unijnym, zgodnie z art. 4 ust. 5.

2. Właściwe organy przeprowadzają odpowiednie, oparte na analizie ryzyka kontrole towarów wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu, weryfikując czy:

- a) nie znajdują się one w wykazie unijnym; lub
- b) są objęte ważnym zezwoleniem, o którym mowa w art. 8.

3. Kontrole, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, polegające na weryfikacji dokumentów, tożsamości oraz w razie konieczności kontrolach fizycznych, odbywają się w momencie, gdy towary, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, są przywożone do Unii. W przypadku gdy prawo Unii dotyczące kontroli urzędowych przewiduje już konkretne kontrole urzędowe w jednostkach kontroli granicznej zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 882/2004 oraz dyrektywami 91/496/EWG i 97/78/WE lub w miejscach wprowadzenia zgodnie z dyrektywą 2000/29/WE w odniesieniu do kategorii towarów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie przekazują odpowiedzialność za przeprowadzanie kontroli, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, właściwym organom odpowiedzialnym za te kontrole zgodnie z art. 4 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 lub art. 2 ust. 1 lit. g) dyrektywy 2000/29/WE.

4. Postępowanie w wolnych obszarach celnych lub składach wolnocłowych i obejmowanie towarów, o których mowa w ust. 1, celnymi procedurami: dopuszczenia do swobodnego obrotu, tranzytu, składowania celnego, uszlachetniania czynnego, przetwarzania pod kontrolą celną oraz odprawy czasowej podlegają zgłoszeniu władzom celnym:

- a) odpowiedniego dokumentu wejścia należycie wypełnionego przez właściwe organy, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, stwierdzającego, że spełnione są warunki, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, w przypadkach gdy kontrole zostały przeprowadzone w jednostkach kontroli granicznej zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 882/2004 oraz dyrektywami 91/496/EWG i 97/78/WE lub w miejscach wprowadzenia, zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. j) dyrektywy 2000/29/WE. Należy przeprowadzić wskazaną w tym dokumencie procedurę celną; lub
- b) w przypadku gdy zgodnie z prawem unijnym towary nie podlegają kontrolom urzędowym, inne dokumenty potwierdzające, że kontrole zostały przeprowadzone z zadowalającymi wynikami oraz stosowny dokument wejścia.

Dokumenty te mogą być również przedkładane elektronicznie.

5. Jeśli w wyniku kontroli stwierdzone zostanie naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia:

- a) organy celne zawieszają przeprowadzanie procedury celnej lub zatrzymują towary;
- b) właściwe organy, o których mowa w ust. 3, zatrzymują towary.

Zatrzymane towary zostają powierzone właściwemu organowi odpowiedzialnemu za stosowanie niniejszego rozporządzenia. Organ ten postępuje zgodnie z prawodawstwem krajowym. Państwa członkowskie mogą delegować konkretne funkcje na inne organy.

6. Koszty poniesione do czasu zakończenia weryfikacji oraz koszty wynikające z braku zgodności obciążają tę osobę fizyczną lub prawną w Unii, która wprowadziła przedmiotowe towary do Unii, o ile zainteresowane państwo członkowskie nie stwierdzi inaczej.

7. Państwa członkowskie wprowadzają procedury zapewniające wymianę stosownych informacji oraz sprawną i skuteczną koordynację i współpracę pomiędzy wszystkimi zaangażowanymi organami do celów prowadzenia weryfikacji, o których mowa w ust. 2.

8. W oparciu o najlepsze praktyki Komisja wraz z wszystkimi państwami członkowskimi opracowuje wytyczne i programy szkoleniowe, by ułatwić identyfikację i wykrywanie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz przeprowadzanie sprawnych i skutecznych kontroli.

9. W przypadku gdy zgodnie z art. 8 zostały wydane zezwolenia, w zgłoszeniu celnym lub stosownych powiadomieniach dla jednostki kontroli granicznej umieszcza się odniesienie do ważnego zezwolenia obejmującego zgłaszane towary.

Artykuł 16

Powiadomienia o wczesnym wykryciu

1. Państwa członkowskie wykorzystują system nadzoru ustanowiony zgodnie z art. 14 i informacje zebrane podczas kontroli urzędowych przewidzianych w art. 15 w celu potwierdzenia wczesnego wykrycia wprowadzenia lub obecności inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii.

2. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję na piśmie o wczesnym wykryciu wprowadzenia lub obecności inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i informują o tym pozostałe państwa członkowskie; dotyczy to w szczególności:

- a) pojawienia się na ich terytorium lub jego części gatunku umieszczonego w wykazie unijnym, o którego obecności na ich terytorium lub jego części wcześniej nie wiadano;
- b) ponownego pojawienia się na ich terytorium lub jego części gatunku umieszczonego w wykazie unijnym po zgłoszeniu, że gatunek ten został wyeliminowany.

Artykuł 17

Szybka eliminacja na wczesnym etapie inwazji

1. Po wczesnym wykryciu gatunku, w ciągu trzech miesięcy od przesłania stosownego powiadomienia, o którym mowa w art. 16, państwa członkowskie stosują środki eliminacji, o których powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

2. Stosując środki eliminacji danego gatunku, państwa członkowskie zapewniają skuteczność stosowanych metod w doprowadzeniu do pełnego i trwałego usunięcia populacji danego inwazyjnego gatunku obcego, z należyтым uwzględnieniem zdrowia ludzkiego i środowiska, zwłaszcza w odniesieniu do gatunków niedocelowych i ich siedlisk, a także przy zapewnieniu, że zwierzętom oszczędzi się wszelkiego możliwego do uniknięcia bólu, dystresu lub cierpienia.

3. Państwa członkowskie monitorują skuteczność eliminacji. Państwa członkowskie mogą w tym celu stosować system nadzoru określony w art. 14. W ramach monitorowania ocenia się również w stosownych przypadkach oddziaływanie na gatunki niedocelewe.

4. Państwa członkowskie informują Komisję o skuteczności podjętych środków oraz powiadamiają ją o eliminacji populacji inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. Informacje te przekazują również innym państwom członkowskim.

Artykuł 18

Odstępstwa od obowiązku szybkiej eliminacji

1. Państwo członkowskie w oparciu o mocne dowody naukowe może w terminie dwóch miesięcy od wykrycia inwazyjnego gatunku obcego, o czym mowa w art. 16, zdecydować o niestosowaniu środków eliminacji, jeśli spełniony jest przynajmniej jeden z następujących warunków:

- a) wykazano, że eliminacja jest niewykonalna od strony technicznej, ponieważ dostępnych metod eliminacji nie można zastosować w środowisku, w którym zadomowił się dany inwazyjny gatunek obcy;
- b) w analizie kosztów i korzyści na podstawie dostępnych danych wykazano z dostateczną pewnością, że w dłuższej perspektywie czasowej koszty będą wyjątkowo wysokie i nieproporcjonalne do korzyści z eliminacji gatunku;
- c) metody eliminacji są niedostępne lub są dostępne, lecz mają bardzo poważne niepożądane oddziaływanie na zdrowie ludzkie, na środowisko lub inne gatunki.

Zainteresowane państwo członkowskie niezwłocznie powiadamia na piśmie Komisję o swojej decyzji. Do powiadomienia załącza się wszystkie dowody, o których mowa w lit. a), b) i c) akapitu pierwszego.

2. Komisja może w drodze aktów wykonawczych odrzucić decyzję, o której została powiadomiona zgodnie z ust. 1 akapit drugi, jeżeli nie zostały spełnione określone w nim warunki.

3. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 2. Projekt aktów wykonawczych jest przekazywany komitetowi, o którym mowa w art. 27 ust. 1, w terminie dwóch miesięcy od otrzymania powiadomienia ze strony państwa członkowskiego.

4. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie środków izolacji w celu uniknięcia dalszego rozprzestrzeniania się danego inwazyjnego gatunku obcego do innych państw członkowskich, w przypadku gdy – zgodnie z ust. 1 – nie są stosowane środki eliminacji.

5. Jeżeli Komisja odrzuci decyzję, o której poinformowano zgodnie z ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu, dane państwo członkowskie niezwłocznie stosuje środki eliminacji, o których mowa w art. 17.

6. Jeżeli Komisja nie odrzuci decyzji, o której poinformowano zgodnie z ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu, dany inwazyjny gatunek obcy podlega środkom zaradczym, o których mowa w art. 19.

ROZDZIAŁ IV

ŚRODKI ZARADCZE WOBEC INWAZYJNYCH GATUNKÓW OBCYCH ROZPRZESTRZENIONYCH NA SZEROKĄ SKALĘ

Artykuł 19

Środki zaradcze

1. W terminie 18 miesięcy od umieszczenia inwazyjnego gatunku obcego w wykazie unijnym państwa członkowskie wprowadzają skuteczne środki zaradcze wobec tych inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, które – w opinii tych państw członkowskich – rozprzestrzeniły się na szeroką skalę na ich terytoriach, aby zminimalizować ich oddziaływanie na różnorodność biologiczną, powiązane usługi ekosystemowe oraz, w stosownych przypadkach, na zdrowie ludzkie lub na gospodarkę.

Te środki zaradcze są proporcjonalne do oddziaływania na środowisko i dostosowane do warunków państw członkowskich, opierają się na analizie kosztów i korzyści oraz zawierają, w zakresie, w jakim jest to wykonalne, środki renowacyjne, o których mowa w art. 20. Nadaje im się priorytet w oparciu o ocenę ryzyka i ich opłacalność.

2. Środki zaradcze obejmują letalne lub nieletalne działania fizyczne, chemiczne lub biologiczne, których celem jest eliminacja, kontrola lub izolacja populacji inwazyjnego gatunku obcego. W stosownych przypadkach środki zaradcze obejmują działania stosowane wobec ekosystemu przyjmującego w celu zwiększenia jego odporności na bieżące i przyszłe inwazje. Handlowe wykorzystywanie zadomowionych już gatunków obcych może być dozwolone czasowo w ramach środków zaradczych, które mają na celu ich eliminację, kontrolę lub izolację populacji, na podstawie ścisłego uzasadnienia i pod warunkiem, że wdrożone zostały wszystkie odpowiednie środki kontroli, aby uniknąć wszelkiego dalszego rozprzestrzeniania się.

3. Przy stosowaniu środków zaradczych oraz wyborze stosowanych metod państwa członkowskie uwzględniają w należyтым stopniu zdrowie ludzkie oraz środowisko, zwłaszcza w odniesieniu do gatunków niedocelowych i ich siedlisk, oraz – jeśli gatunkami docelowymi są zwierzęta – zapewniają oszczędzenie im wszelkiego możliwego do uniknięcia bólu, dystresu lub cierpienia, bez narażania na niepowodzenie skuteczności środków zaradczych.

4. System nadzoru przewidziany w art. 14 projektuje się i stosuje w celu monitorowania skuteczności środków eliminacji, kontroli lub izolacji populacji w minimalizowaniu oddziaływania na różnorodność biologiczną, powiązane usługi ekosystemowe oraz – stosownych przypadkach – zdrowie ludzkie lub gospodarkę. W ramach monitorowania ocenia się również w stosownych przypadkach oddziaływanie na gatunki niedocelowe.

5. W przypadku poważnego ryzyka, że inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii rozprzestrzeni się na inne państwo członkowskie, państwa członkowskie, w których występuje ten gatunek, natychmiast powiadamiają o tym inne państwa członkowskie i Komisję. W stosownych przypadkach zainteresowane państwa członkowskie wprowadzają wspólnie uzgodnione środki zaradcze. W przypadku gdy rozprzestrzenienie się gatunku może dotknąć także państwa trzecie, dane państwo członkowskie podejmuje się poinformowania odnośnych państw trzecich.

Artykuł 20

Renaturyzacja uszkodzonych ekosystemów

1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki renaturyzacyjne, aby wesprzeć rewitalizację ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii, chyba że w analizie kosztów i korzyści na podstawie dostępnych danych z uzasadnioną pewnością wykazano, że koszty tych środków będą wysokie i nieproporcjonalne do korzyści z renaturyzacji.

2. Środki renaturyzacji, o których mowa w ust. 1, obejmują przynajmniej:

- a) działania zwiększające zdolność ekosystemu narażonego na zakłócenia wywołane obecnością inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii do oparcia się skutkom tych zakłóceń, do absorpcji tych skutków, przystosowania się do nich i regeneracji po nich;
- b) działania wspierające zapobieganie ponownej inwazji po działaniach służących usunięciu gatunku.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY HORYZONTALNE

Artykuł 21

Odzyskiwanie kosztów

Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” i bez uszczerbku dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/35/WE⁽¹⁾ państwa członkowskie dążą do odzyskania kosztów środków niezbędnych do zapobieżenia niepożądanemu oddziaływaniu inwazyjnych gatunków obcych, jego zminimalizowania lub złagodzenia, w tym kosztów środowiskowych i kosztów zasobów, a także kosztów renaturyzacji.

Artykuł 22

Współpraca i koordynacja

1. Przy przestrzeganiu wynikających z niniejszego rozporządzenia obowiązków państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, aby zapewnić ścisłą koordynację działań z wszystkimi zainteresowanymi państwami członkowskimi, oraz – o ile to wykonalne i stosowne – wykorzystują istniejące struktury wynikające z umów regionalnych lub międzynarodowych. W szczególności zainteresowane państwa członkowskie dążą do zapewnienia koordynacji działań z innymi państwami członkowskimi, z którymi dzielą:

- a) te same podregiony morskie zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy 2008/56/WE, w odniesieniu do gatunków morskich;
- b) ten sam region biogeograficzny zgodnie z art. 1 lit. c) ppkt (iii) dyrektywy 92/43/EWG, w odniesieniu do gatunków innych niż gatunki morskie;
- c) te same granice;
- d) to samo dorzecze zgodnie z art. 2 pkt 13 dyrektywy 2000/60/WE, w odniesieniu do gatunków słodkowodnych; lub
- e) wszelkie inne wspólne przedmioty zainteresowania.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56).

Na wniosek zainteresowanych państw członkowskich Komisja podejmuje działania ułatwiające koordynację.

2. Przy przestrzeganiu wynikających z niniejszego rozporządzenia obowiązków państwa członkowskie dążą do współpracy z państwami trzecimi, w tym w stosownych przypadkach z uwzględnieniem wykorzystania istniejących struktur wywodzących się z umów regionalnych lub międzynarodowych, aby zrealizować cele niniejszego rozporządzenia.

3. Państwa członkowskie mogą również stosować przepisy takie jak określone w ust. 1 niniejszego artykułu w celu zapewnienia koordynacji i współpracy z pozostałymi odnośnymi państwami członkowskimi w zakresie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla państw członkowskich, które to gatunki zostały określone w krajowych wykazach przyjętych zgodnie z art. 12 ust. 1. Państwa członkowskie mogą również w odniesieniu do tych inwazyjnych gatunków obcych ustanowić mechanizmy współpracy na odpowiednim szczeblu. Takie mechanizmy mogą obejmować wymianę informacji i danych, plany działania w zakresie dróg przenoszenia oraz wymianę najlepszych praktyk w zakresie działań zaradczych wobec inwazyjnych gatunków obcych, ich kontroli i eliminacji, systemów wczesnego ostrzegania i programów związanych z uświadamianiem lub edukacją społeczeństwa.

Artykuł 23

Bardziej rygorystyczne przepisy krajowe

Państwa członkowskie mogą utrzymać lub ustanowić bardziej rygorystyczne przepisy krajowe w celu zapobiegania wprowadzaniu, zadomowieniu się i rozprzestrzenianiu inwazyjnych gatunków obcych. Środki te są zgodne z TFUE i powiadamia się o nich Komisję zgodnie z prawem unijnym.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 24

Sprawozdawczość i przegląd

1. Do dnia 1 czerwca 2019 r., a następnie co sześć lat państwa członkowskie aktualizują i przekazują Komisji:
  - a) opis – lub jego zaktualizowaną wersję – systemu nadzoru zgodnie z art. 14 i systemu kontroli urzędowych zgodnie z art. 15 dotyczących gatunków obcych przywożonych do Unii;
  - b) rozmieszczenie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub zgodnie z art. 11 ust. 2 stwarzających zagrożenie dla regionu obecnych na terytoriach państw członkowskich, w tym informacje o modelach migracyjnych lub reprodukcyjnych;
  - c) informację o gatunkach uważanych za inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla państw członkowskich, zgodnie z art. 12 ust. 2;
  - d) plany działania, o których mowa w art. 13 ust. 2;
  - e) obejmujących całe terytorium krajowe zbiorczych informacji dotyczących środków eliminacji podjętych zgodnie z art. 17, środków zaradczych podjętych zgodnie z art. 19, ich skuteczności oraz ich oddziaływania na gatunki niedocelowe;
  - f) liczby wydanych zezwoleń, o których mowa w art. 8, oraz celu ich wydania;
  - g) środków podjętych w celu powiadomienia ogółu społeczeństwa o obecności inwazyjnego gatunku obcego i wszelkich działań, których podjęcia wymagano od obywateli;
  - h) inspekcji wymaganych na mocy art. 8 ust. 8; oraz
  - i) informacji na temat kosztów działań podjętych w celu spełnienia wymogów niniejszego rozporządzenia, o ile są dostępne.
2. Do dnia 5 listopada 2015 r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o właściwych organach odpowiedzialnych za stosowanie niniejszego rozporządzenia.
3. Do dnia 1 czerwca 2021 r. Komisja dokona przeglądu stosowania niniejszego rozporządzenia, włącznie z wykazem unijnym, planach działania, o których mowa w art. 13 ust. 2, systemem nadzoru, kontrolami celnymi, obowiązkami eliminacji i stosowania środków zaradczych, a następnie przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, do którego może dołączyć wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia, w tym zmian w wykazie unijnym. W przeglądzie tym zostanie również przeanalizowana skuteczność przepisów wykonawczych dotyczących inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla regionu, konieczność i wykonalność umieszczenia gatunków rodzimych w Unii w wykazie unijnym oraz ewentualna konieczność dalszej harmonizacji w celu zwiększenia skuteczności planów działania i środków podejmowanych przez państwa członkowskie.

4. Komisja w drodze aktów wykonawczych ustala techniczny format sprawozdań, w celu uproszczenia i usprawnienia wykonywania obowiązków państw członkowskich w zakresie sprawozdań dotyczących informacji zgodnych z ust. 1 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 2.

Artykuł 25

System wsparcia informacyjnego

1. Komisja stopniowo tworzy system wsparcia informacyjnego niezbędny do stosowania niniejszego rozporządzenia.
2. Do dnia 2 stycznia 2016 r., aby ułatwić sprawozdawczość zgodnie z art. 24, w ramach tego systemu zostanie wprowadzony mechanizm wsparcia w zakresie danych łączący istniejące systemy danych na temat inwazyjnych gatunków obcych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na informacje dotyczące inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii.

Mechanizm wsparcia w zakresie danych, o którym mowa w akapicie pierwszym, stanie się narzędziem wspierającym Komisję i państwa członkowskie w rozpatrywaniu odnośnych powiadomień wymaganych zgodnie z art. 16 ust. 2.

3. Do dnia 2 stycznia 2019 r. mechanizm wsparcia w zakresie danych, o którym mowa w ust. 2, stanie się mechanizmem wymiany informacji na temat innych aspektów stosowania niniejszego rozporządzenia.

Może on również zawierać informacje na temat inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla państw członkowskich, dróg przenoszenia, oceny ryzyka, środków zaradczych i środków eliminacji, jeśli są dostępne.

Artykuł 26

Udział społeczeństwa

W przypadku gdy ustalany jest plan działania zgodnie z art. 13 niniejszego rozporządzenia i wprowadzane są środki zaradcze zgodnie z art. 19 niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie odpowiednio wcześniej zapewniają społeczeństwu skuteczne możliwości uczestnictwa w ich przygotowywaniu, modyfikowaniu lub rewidowaniu, wykorzystując ustalenia poczynione już przez państwa członkowskie zgodnie z art. 2 ust. 3 akapit drugi dyrektywy 2003/35/WE.

Artykuł 27

Komitet

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011 i w realizacji zadań może wspierać go forum naukowe, o którym mowa w art. 28.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku gdy komitet nie wyda opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 28

Forum naukowe

Komisja zapewnia udział przedstawicieli społeczności naukowej wyznaczonych przez państwa członkowskie w celu doradzania w kwestiach naukowych związanych ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do art. 4, 5, 10 i 18. Przedstawiciele ci spotykają się w ramach forum naukowego. Regulamin wewnętrzny forum ustala Komisja.

Artykuł 29

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Komisji powierza się uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych na warunkach określonych w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 5 ust. 3, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 1 stycznia 2015 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień jest automatycznie przedłużane na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 5 ust. 3, może zostać odwołane w dowolnym momencie przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty zgodnie z art. 5 ust. 3 wchodzi w życie wyłącznie w przypadku braku sprzeciwu Parlamentu Europejskiego lub Rady, w terminie dwóch miesięcy od daty zawiadomienia o akcie skierowanego do Parlamentu Europejskiego i Rady lub też jeśli przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformują Komisję, że nie zamierzają zgłosić sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 30

Sankcje

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia stosowania tych środków i sankcji.

2. Przewidziane sankcje są skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

3. Przewidziane sankcje mogą obejmować między innymi:

a) grzywny;

b) zajęcie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii będących przedmiotem działań niezgodnych z niniejszym rozporządzeniem;

c) natychmiastowe zawieszenie lub cofnięcie zezwolenia udzielonego zgodnie z art. 8.

4. Do dnia 2 stycznia 2016 r. państwa członkowskie informują Komisję o przepisach, o których mowa w ust. 1, a następnie niezwłocznie o wszelkich ich zmianach.

Artykuł 31

Przepisy przejściowe dotyczące właścicieli niekomercyjnych

1. W drodze odstępstwa od art. 7 ust. 1 lit. b) i d) właściciele zwierząt domowych przetrzymywanych w celach niekomercyjnych, należących do inwazyjnych gatunków obcych umieszczonych w wykazie unijnym mają prawo zatrzymać te zwierzęta do naturalnego końca życia tych zwierząt, z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:

a) zwierzęta te były przetrzymywane przed ich umieszczeniem w wykazie unijnym;

b) zwierzęta te są przetrzymywane w obiekcie izolowanym i podjęto wszelkie właściwe środki w celu uniemożliwienia im rozmnażania lub ucieczki.

2. Właściwe organy podejmują wszelkie racjonalne kroki w celu powiadomienia właścicieli niekomercyjnych o ryzyku, jakie stanowi przetrzymywanie zwierząt, o których mowa w ust. 1, i środkach, jakie należy podjąć w celu zminimalizowania ryzyka rozmnażania i ucieczki, poprzez programy uświadamiające i edukacyjne organizowane przez państwa członkowskie.

3. Właściciele niekomercyjni, którzy nie mogą zapewnić spełnienia warunków określonych w ust. 1, nie mogą posiadać danych zwierząt. Państwa członkowskie mogą zaoferować właścicielom możliwość przejścia od nich ich zwierząt. W takiej sytuacji w należyty sposób uwzględnić się dobrostan zwierząt.

4. Zwierzęta, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, mogą być przetrzymywane przez instytucje, o których mowa w art. 8, lub w obiektach utworzonych do tego celu przez państwa członkowskie.

Artykuł 32

Przepisy przejściowe dotyczące stad handlowych

1. Posiadacze stad handlowych inwazyjnych gatunków obcych nabytych przed ich umieszczeniem w wykazie unijnym, mają prawo, do dwóch lat od umieszczenia tych gatunków w wykazie, przetrzymywać i przemieszczać żywe osobniki tych gatunków lub ich części zdolne do rozmnażania w celu sprzedaży lub przekazania ośrodkom prowadzącym badania naukowe lub zapewniającym ochronę *ex situ* oraz na użytek działalności medycznej, o której mowa w art. 8, pod warunkiem że osobniki te będą przetrzymywane i przemieszczane w obiekcie izolowanym i zostaną podjęte wszelkie niezbędne środki uniemożliwiające rozmnażanie lub ucieczkę lub w celu uboju lub humanitarnej eliminacji tych osobników, aby wyczerpać ich zapasy.

2. Sprzedaż lub przekazywanie żywych osobników użytkownikom niekomercyjnym jest możliwe przez jeden rok od umieszczenia danego gatunku w wykazie unijnym, pod warunkiem że osobniki te są przetrzymywane i przemieszczane w obiekcie izolowanym i zostały podjęte wszelkie środki, aby zapewnić, że ich rozmnażanie lub ucieczka są niemożliwe.
3. Gdy wydano zezwolenie zgodnie z art. 6 rozporządzenia (WE) nr 708/2007 w odniesieniu do gatunku wykorzystywanego w akwakulturze, który następnie został umieszczony w wykazie unijnym, a okres ważności zezwolenia przekracza okres, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwo członkowskie wycofuje zezwolenie zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 708/2007 do końca okresu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 33

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dnia 1 stycznia 2015 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 22 października 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

B. DELLA VEDOVA

Przewodniczący
